

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XV. De Commodato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

§. III. An ad alienationem rerum Ecclesiasticarum requiratur auctoritas, vel consensus Patroni, vel consensus Principis secularis loci, in quo ea fita sunt?

ASSERTIO I. Etsi consensus Patroni quandoque requiri debeat: non tamen is potest impedire alienationem rei Ecclesiasticæ, si debito modo facta sit. n. 61. Ponuntur duæ exceptiones. n. 62. Aff. 2. Etsi non per statutum, potest tamen per consuetudinem diuturnam induci, cum licentia, & patientia Prælatorum Ecclesiasticorum, ut consensus Principis secularis in alienationibus rerum Ecclesiasticarum requirendus sit. n. 63.

SECTIO IV. De revocatione alienationis rerum Ecclesiasticarum illegitimè factæ, ac pœnis alienantium res Ecclesiæ ita alienatas.

§. I. Quinam, & quomodo revocare possint alienationes rerum Ecclesiasticarum illegitimè factas, & repetere res Ecclesiæ ita alienatas?

ASSERTIO I. Alienationem rerum Ecclesiasticarum illegitimè factam revocare potest in primis ipse Prælati, vel Rector alienans. n. 64. Item, qui alienanti prædium Ecclesiæ illegitimè subscripsit, excommunicandus est, nisi alienans, & qui accepit, citò restituerit, & præter excommunicationem, instrumentum alienationis non valet. n. 64. & 65. Alienans illegitimè res Ecclesiæ, tenetur alienationem revocare, etsi iuravit, se non revocaturum: imò etsi Successor, vel Superior talem alienationem confirmavit. n. 66. Aff. 2. Præter illos, qui ex officio res Ecclesiasticas illegitimè alienatas repetere debent, quilibet à Clero restitutionem illarum petere potest, etiam Parochiani Laici. n. 67. & tribus seqq. Item non possunt Canonici locare prædia Ecclesiastica in perpetuum, & si locant, sunt revocanda, & locantes refundere debent pretium conductoribus. n. 71. & 72. §. II. An, & quando Ecclesiæ læsæ, ob alienationem rei Ecclesiasticæ, competat beneficium restitutionis in integrum, & quæ sint pœnæ illegitimè alienantium res Ecclesiasticas, aut malè recipientium?

ASSERTIO I. Si Ecclesiæ in alienatione rei legitimè facta enormiter læsa sit, petere potest restitutionem in integrum, & restituenda sunt ei bona, reddito pretio ei, in quem alienatio facta est, cui etiam fructus percepti pro labore relinqui debent. n. 83. & tribus seqq. Aff. 2. Si alienatio rei Ecclesiasticæ contra Canones facta sit, tam alienator: quàm is, in quem alienatio facta est, imò & qui ei subscripserunt, ipso facto, excommunicationem incurrunt, nisi intra terminum præfixum, contractum alienationis resciderint. n. 77. Item, qui petunt, & recipiunt res Ecclesiæ à Laicis, perdunt acceptas, & sunt excommunicandi. n. 78.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.

- c. 1. n. 6.
c. 2. n. 76.
c. 3. n. 21.
c. 4. n. 22.
c. 5. n. 2. & 3.
c. 6. n. 64. & tribus seqq.
c. 7. n. 20.
c. 8. n. 15. & seq.
c. 5. fin. n. 12.

c. 9. n. 75. & seq.

c. 10. n. 17.

§. II. num. 73. & tribus seqq.

c. 12. & ult. num. 30.

IN SEXTO.

c. 1. num. 26. & duobus seqq.
c. 2. n. 59. & 60.

IN CLEMENT.
Clement. 1. num. § 1. & seqq.

Clement. 2. num. 7. & seqq.
Extrav. in Inter Communes
n. 53. & tribus seqq.

TITVLVS XIV. DE PRECARIIS.

§. I. De contractibus in genere.

Quæst. I. Quid sit contractus? n. 1. Q. 2. Quotuplex sit contractus? num. 2. Q. 3. Quot, & quibus modis perficiantur contractus? n. 3. Q. 4. Quæ obligationes oriuntur ex quasi contractu? n. 4.

§. II. De contractu precarij.

Quæst. I. Quid sit precarium, & quomodo à commodato differat? n. 5. Quænam ad precarij substantiam spectant, & requiruntur? n. 6. & 7. Q. 2. Quando, & quomodo precarium finiatur? n. 8. & 9.

§. III. De contractu precarie, seu precariarum.

Quæst. I. Quid sit precaria, siue precaria, & quomodo à precario distinguantur? num. 10. Si concessio precariæ, siue precariarum irrationabiliter facta sit, potest à successore revocari, etiam si ab antecessore pœna adjecta sit tali contractui. n. 11. & 12. Q. 2. Quomodo contractus precariarum differat à contractu emphyteutico? n. 13. & duobus seqq.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.

- c. 1. n. 14. & seq.
c. 2. n. 11. & seq.

c. 3. & ult. in princ. n. 6.
8. & 9.

TITVLVS XV. DE COMMODATO.

§. I. Quid sit commodatum, & quomodo ab aliis contractibus distinguatur: Item quæ res commodari possint, & quis commodare possit?

ASSERTIO I. Commodatum est alicujus rei ad aliquem specialem, seu certum usum gratuito facti concessio n. 1. Aff. 2. Omnes res commodari possunt, mobiles, & immobiles, etiam jura & servitutes, ac redditus annui: exceptis ijs, quæ usu ipso statim consumuntur, item res sacræ ad usus sacros. n. 2. Commodare potest dominus rei, vel qui administrationem eius habet: non autem Religiosus, sine licentia Superioris. cit. n. 2.

§. II. Ex qua culpa teneatur commodatarius, si res commodata apud ipsum pereat, vel deterior fiat, & an teneatur præstare casum fortuitum?

Ex contractu potest quis teneri ex dolo, vel ex culpa: Quid sit dolus, & quomodo differat à culpa. Est autem culpa alia lata, alia levis, alia levissima: & quid sit casus fortuitus? n. 3. Aff. 1. Quando aliquid commodatum fuit in gratiam unius tantum, scilicet accipientis, tum ex levissima etiam culpa obligetur. n. 4. Aff. 2. Si contractus commodati institutus in gratiam solius dantis, & non accipientis, tum commodatarius de dolo, & lata culpa tantum, quæ dolo æquiparatur, obligatur. n. 5. Aff. 3. Si commodatum in utriusque gratiam, dantis, & accipientis inest, tunc commodatarius tenetur ex culpa lata, & levi: sed non de levissima. n. 6. Aff. 4. Si res commodata casu fortuito, v. g. incendio pereat, non tenetur eam præstare commodatarius. n. 7. Excipiuntur tres casus, nisi casus fortuitus acciderit culpæ commodatarii, vel is pactum fecerit, de eo præstando, vel in mora restituendi fuerit. n. 8. & duobus seqq. Non potest agi contra

contra commodatatum, nisi post usum expletum, cuius causâ res commodata fuit. n. 11.

IN ANTIQUIS.

§. un. in princ. n. 4. & tribus seqq. & num. 8.
& num. 11.

TITVLVS XVI.
DE DEPOSITO.

§. I. Quid sit depositum, & an depositarius uti possit re depositâ.

ASSERTIO I. Depositum est contractus, quo aliquid alicui custodiendum traditur, sine mercede, ut integrum restituatur, & quomodo à ceteris contractibus distinguatur? num. 1. Ass. 2. Depositarius non potest regulariter uti re depositâ, alioquin furum committit, exceptis tribus casibus. n. 2.

§. II. An, & quando depositarius teneatur ad præstandum dolum, aut culpam, vel casum fortuitum, si res deposita apud ipsam perijt, vel deterior facta est?

ASSERTIO I. Depositarius tenetur de dolo, & lata culpa; & quando præsumatur dolo commissus à depositario: quòd si dicat, rem depositam, casu fortuito, amissam esse, id probare debet. num. 3. Ass. 2. Depositarius tenetur tantum de damno ex culpa lata, seu crassa. num. 4. Exceptis duobus casibus, in quibus tenetur etiam de culpa saltem levi, nempe, si seipsum deposito obtulit, vel aliquid pro custodia accepit. Quibus addi potest casus tertius, si expressè conventum sit, ut etiam culpa levis præstetur. n. 5. Ass. 3. Depositarius non obligatur ad casum fortuitum, exceptis tribus casibus, si pactum, culpa, vel mora culpabilis præcessit casum fortuitum. n. 6.

§. III. An dominus semper possit pro libitu repetere rem depositam, & an in deposito locum habere possit compensatio?

ASSERTIO I. Deponens potest statim depositum repetere, quandoquunque voluerit, exceptis quibusdam casibus, in quibus deponens non statim illud reddere: sed restitutionem differre potest. num. 7. Ass. 2. Non potest depositarius velle rem depositam compensare cum alio debito deponentis, vel penes se retinere, donec illi satisfiat de alio debito. n. 8. Imò nec deductio, per quam pars depositi retinetur, locum habet. n. 9. Quamvis compensatio locum habeat in alijs contractibus. cit. num. 9. Probabilius est, etiam in commodato habere locum compensationem. num. 10. In foro tamen conscientie etiam depositarius uti potest compensatione, si aliter debitum suum consequi non possit. num. 11.

§. IV. An, si res aliqua penes Clericum, aut Religiosum sit deposita, & dolo, vel lata culpa ejus sit perditâ, Ecclesia, vel Monasterium obligetur ad resarciendum damnum?

Respond. Ecclesiam, vel Monasterium non obligari, nisi quatenus in rem, utilitatēque Ecclesie, vel Monasterij versum fuisse, probatum fuit. num. 12. Idque procedit, licet Clericus, vel Religiosus, cum consensu Prælati sui, vel etiam ipse Prælati, sine consensu tamen Capituli, depositum acceperit. n. 13. & duobus seqq.

§. V. An depositarius, commodatarius, vel conductor possit in periculo naufragij, hostilis incursus, vel incendij, præferre res suas, si utrasque periculo eripere non possit?

ASSERTIO I. Res propriæ, vel alienæ, quæ pretiosiores sunt, tali casu, præ alijs, periculo liberari possunt, ac debent. num. 16. Ass. 2. Si res propriæ, vel alienæ sint æquales, tunc in periculo præferendæ sunt res propriæ, si alienæ acceptæ sint in utilitatem dantis tantum, vel utriusque: si verò in commodum accipientis tantum, præferendæ sunt res alienæ, in communi periculo, proprijs æqualibus. num. 17. Porro, si depositarius, vel conductor, præferendo res alienas pretiosiores proprijs, etsi minus pretiosis, earum jacturam passus est, compensationem damni petere potest: non item commodatarius. n. 18.

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQUIS. c. 1, n. 12. & seq. c. 2. in princ. n. 3. & §. San. num. 7. & 8.

TITVLVS XVII.
DE EMPTIONE, ET VENDITIONE.

§. I. Quid sit emptio, & venditio, & quæ ad substantiam illius requirantur?

Est contractus bonæ fidei ultrò, citròque obligatorius, in quo venditor cum emptore de re, sive merce, pro pretio paciscitur, idque declaratur num. 1. In hoc contractu debet certum, ac determinatum pretium constitui, & quidem in pecunia numerata, alioquin invalidus est: quamvis non sit necessarium, ut pretium statim solvatur: sed ut fides de eo habeatur. num. 2. Item venditio debet institui de re certa; unde si erretur in substantia rei, vel corpore rei, ut si vendatur æs pro auro, nulla est venditio. cit. n. 2.

§. II. De emptione, & venditione rerum sacrarum.

Etsi venditio, & emptio solo consensu utriusque partis perficiatur: non tamen alienatio dici potest ante traditionem rei propriæ. num. 3. Si procurator Ecclesie tradidit, ac vendidit rem Ecclesie, non soluto pretio: sed fide solùm de eo habitâ, dominium rei non transfertur in emptorem, donec pretium sit numeratum: Secus est, si Prælati tali modo vendat. cit. num. 3. Ass. 1. Res sacræ, & consecratæ non possunt vendi ad usum profanum. num. 4. Ass. 2. Si res sacræ, sive consecratæ, quoad materiam illarum non possint ita separari à consecratione, ut inter res profanas numerentur, tunc neque ad usum sacrum vendi possunt. num. 5. Excipiuntur vasa sacræ, quæ ob necessitatem redimendi captivos, vel simile pium opus exercendi, vendi possunt, etiam integra, si vendantur Ecclesie, vel conflata, si vendantur Laico, aut personæ privatæ: quamvis aliqui putent, neque Ecclesijs vendi posse vasa sacræ integra, & non conflata. n. 6. An possit vendi Laicis sacer calix integer, & non contractus? n. 7. An calix consecratus possit vendi, non solùm ratione materie: sed etiam artificij? n. 8. Item, an Templum, sive Ecclesia materialis vendi possit? n. 9. An possint Clerici, vel Religiosi suam Ecclesiam pro pecunia alijs tradere, ut alibi Ecclesiam ædificare possint, n. 10. An